

НАШ КРАЙ 1900-1921 РР.

*Шоломитський Володимир
Група 206*

Теми

- Національна опера України імені Тараса Шевченка
- Київський фунікулер
- Київський національний академічний театр оперети
- Київський зоопарк
- Українська Народна Республіка (УНР)

Національна опера України імені Тараса Шевченка

Незважаючи на свою відносно коротку історію, театр здобув визнання далеко за межами України. Самобутні інтерпретації класичної музичної спадщини і сучасних творів, виняткової злагодженості оркестр і хор, талановиті солісти, яскраві й самобутні виконавські традиції дозволили театру досягти мистецьких вершин і посісти важливе місце в сьогоденній музичній культурі Європи.

Про театр

Зал оперного театру включав партер, амфітеатр, бельетаж та чотири яруси, що вміщують близько 1650 глядачів (у партері 384 місця), загальна кубатура театру — майже 100 000 м³, площа приміщень — 40210 м²

Окрім опер російських композиторів, театрі також були поставлені опери Джакомо Пуччіні, Ріхарда Вагнера, Жуля Массне, а також опери Миколи Лисенка «Травнева ніч» (1903) та «Ноктюрн» (1914).

З 1901 року в цей період солістами були: співачки Любов Андрєєва-Дельмас, Елеонора Боброва-Пфейфер, Євгенія Бронська, Клара Брун, Катерина Воронець-Монтвід, Марія Донець-Тессейр, Софія Друзякіна, Марія Коваленко, Катерина Ковелькова, Ольга Монська, Олена Петляш-Барілотті, Зінаїда Рибчинська, Марина Скибицька, Розалія Файнберг-Горська; співаки Степан Белина-Скупєвський, Антон Боначич, Олексій Борисенко, Володимир Лосський, Михайло Микиша, Федір Орешкевич, Платон Цесевич та ін.

В роки революції приміщення оперного театру використовувався не тільки для мистецтва, але й для проведення з'їздів. Зокрема, 1917 року в приміщенні оперного театру проходив II Всеукраїнський військовий з'їзд, на якому було проголошено I Універсал Центральної Ради.

В часи Української Держави київська опера називалася як Український театр драми та опери. У серпні 1918 року були перекладені українською мовою опери: «Галька», «Фауст», «Травіата», «Черевички», «Казки Гофмана», «Богема», «Продана наречена», «Русалка», «Сільська честь», «Жидівка», «Мадам Батерфляй». Вітчизняна преса писала, що українська державна опера має всі підстави і потенціал стати одним із найкращих театрів свого часу, разом з тим застерігаючи, що «українська державна опера не повинна повторити історію петроградських державних театрів, котрі давали чужу людині й громадянству культуру...» Ними наголошувалося, що слід «організувати справу опери художньо сильної, національної і культурної»

Театр розташований
по Володимирській вулиці, 50

Київський фунікулер

фунікулерна система, що з'єднує історичне Верхнє місто та Поділ у Києві. Проходить через круту Володимирську гірку з добрим видом на річку Дніпро. Лінія складається з двох станцій і управляється комунальним підприємством «Київпастранс».

Споруджувався в 1902–1905 роках, за часом спорудження є другим після Одеського фунікулером в Україні.

Проблема зв'язку між Верхнім містом та низинним Подолом існувала завжди, скільки стоїть Київ. Спершу стародавні кияни користувалися крутими стежками, потім — Андріївським узвозом, який під цією назвою відомий ще з позаминулого століття. Від Хрещатика до Подолу згодом Володимирським узвозом пішов перший трамвай — і шлях став хоч довшим, зате зручнішим.

Ідею збудувати між верхньою і нижньою частинами міста механічний підйом у вигляді невеличкої похилої залізниці з канатною тягою подав інженер А. А. Абрагамсон[1]; проект розробили інженери М. К. П'ятницький та М. І. Баришников. Спорудження фунікулера тривало протягом 1902–1905 років. Фунікулер урочисто відкрили 7 (20) травня 1905 року[1], регулярні пасажирські перевезення розпочалися з 8 (21) травня[2]. Колії підйому простяглися на 200 метрів. Спершу він з'єднував верхню терасу Володимирської гірки з вулицею Боричів Тік. Дістав назву Михайлівського електричного канатного підйому, бо розташований був поруч із Михайлівським Золотоверхим монастирем.

Цікаві факти та історія

1. Водночас із відкриттям фунікулера для зручності пасажирів вулицею Боричів Тік від Контрактової площі до нижньої станції було прокладено трамвайну колію. Маршрут № 15, що там проходив, уважався єдиним цілим із фунікулером — придбавши квиток у трамваї, пасажир пересаджувався у фунікулер, не сплачуючи повторно за проїзд. До верхньої станції також підходила трамвайна лінія.
2. Фунікулер уважався трамвайним маршрутом і мав номер ще до середини 1930-х років.
3. 22–25 березня 2013 року під час снігопаду, що був рекордним за останні 100 років спостереження, фунікулер використовувався як підйомник для катання на лижах та сноубордах із Володимирської гірки та Андріївським узвозом.

Лінія фунікулера початково була коротшою вниз на 38 метрів: на Олександрівській вулиці (нині — вулиця Петра Сагайдачного), де тепер розташована нижня станція, були приватні садиби, з власниками яких вирішити питання відкupu власності не вдалося.

На той час це було досить прогресивне інженерне вирішення: рейки лежали на міцній залізобетонній естакаді, добре діяли й підйомні машини. Однак 1928 року сталася надзвичайна ситуація: під час планової заміни канату вагон, що стояв на верхній станції, зірвався, впав донизу й розбив нижній вагон. Першу реконструкцію фунікулера було здійснено в 1928–1929 роках: будівельники проклали тоді ще близько сорока метрів колії — і відтоді нижню станцію перенесено на ріг вулиці Петра Сагайдачного й Поштової площі.

Київський національний академічний театр оперети

Київський національний академічний театр оперети (Київська оперета) — оперетковий театр у Києві.

Організовано у 1934 році як Державний театр музичної комедії УРСР, з 1966 року театр іменувався як Київський державний театр оперети, з 2004 року академічний, у 2009 році театру надано статус національного.

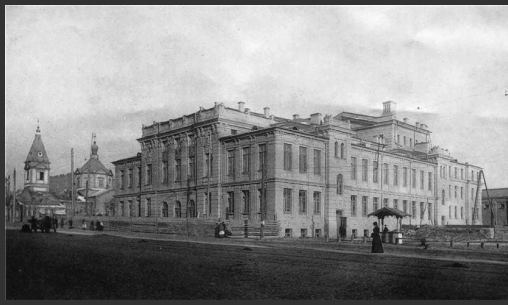
Саме в приміщенні Троїцького народного дому М. К. Садовський у 1907 році заснував перший стаціонарний театр в Україні. На сцені теперішньої оперети працювали корифеї українського театру початку ХХ ст. — його тодішньою проимою була М. К. Заньковецька, свою акторську діяльність у 1916 році розпочав Лесь Курбас.

У 1917 році сама будівля театру зіграла важливу історичну роль, тут зібралися представники київського гарнізону для координації і керування процесом українізації підрозділів армії. На зібрання було створено Український військовий клуб ім. Гетьмана Павла Полуботка та визначено головне завдання — формування української армії.[4]

За часів Української Народної Республіки, театр отримав іншу назву — Національний зразковий театр.

Наприкінці 1920-х років у приміщенні був клуб металістів і спортивні зали. Лише 1934 року театр відновлено як Державний театр музичної комедії УРСР.

Першою виставою наново організованого Театру музичної комедії стала оперета «Продавець птахів» К. Целлера (прем'єра — 1 грудня 1935 року). Поряд з нею, в репертуарі театру були оперети «Летюча миша» Й. Штрауса, «Циганська любов» Ф. Легара, «Синя борода» Ж. Оффенбаха. 1938 року на сцені театру була вперше поставлена українська оперета — «Весілля в Малинівці» О. Рябова.

Троїцький народний будинок Київського товариства грамотності (Київський державний академічний театр оперети), 1901–1902. Архітектор Г. Антоновський.

Діяло Київське товариство грамотності (1902–1908), очолюване педагогом громадсько-політичним діячем В. Науменком.

У діяльності товариства брали участь відомі діячі науки і культури, громадсько-політичного та державного життя.

Розміщувалися:

редакції журналів «Кіевская старина» (редактор В. Науменко) (1902–1906) та «Україна» (1907), відділення редакції газети «Рада» (1906–1908), що видавалася коштом Є. Чикаленка, редактори: Ф. Матушевський (1906–1907), М. Павловський (з 1907 р.), секретар — С. Петлюра.

Діяло правління Українського товариства «Просвіта» на пам'ять про Т. Г. Шевченка (1907–1910), голови: Б. Грінченко (1906–1909), С. Тимошенко (1909–1910).

Глядачеву залу народного будинку товариство здавало в оренду театральним колективам.

Тут виступала оперна група антрепренера М. Бородая (1902–1907, з перервами). 1907–1917 працював перший стаціонарний український професійний театр під керівництвом М. Садовського, який проживав у цьому будинку (1907–1920).

Тут працювали відомі діячі культури:

- співачка і драматична актриса М. Авсюкевич (1907–1917);
- актор, режисер Г. Березовський (1907–1917);
- актриса, народна артистка УСРР Г. Борисоглібська (1907–1917);
- художник І. Бурячок (1912–1917);
- актор, співак, режисер С. Бутовський (1909–1915);
- режисер, актор, театрознавець, народний артист СРСР В. Василько (1911–1915);
- композитор, диригент, співак, хореограф, етнограф, актор В. Верховинець (1906–1915);
- актор, режисер М. Вільшанський (1907–1916);
- поет, критик, перекладач, театрознавець, актор, режисер М. Вороний (1910–1912);
- актриса Н. Горленко (1912–1915);

- диригент, музичний діяч П. Гончаров (1916–1917);
- співачка і драматична актриса М. Гребінецька (1914–1917);
- драматична актриса і співачка З. Діброва (1908–1915);
- драматична актриса і співачка Є. Доля (1907–1915);
- актор І. Загорський (1907–1909);
- актриса, народна артистка Республіки М. Заньковецька (1907–1909);
- актриса Г. Затиркевич-Карпинська (1917) і т.д.

До ангажементу запрошувалися солісти кийвської опери Г. Внуковський, Ф. Павловський, У хорі співав майбутній народний артист СРСР І. Козловський (1918). З театром співпрацювали композитори М. Лисенко та К. Стеценко. На сцені Театру Миколи Садовського проводила репетиції трупа Леся Курбаса і розпочав вистави Молодий театр (1916–1917).

У вересні 1917 р. відбулося відкриття Українського національного театру (з 1919 р. — Народний театр). Театром керував актор, режисер, народний артист СРСР, Герой Праці П. Саксаганський (1918–1922).

З січня 1923 р. — Театр ім. М. Заньковецької, який в тому ж році виїхав з Києва.

Київський зоопарк

Київський зоологічний парк — це природоохоронна, науково-дослідна та культурно-освітня установа, що є штучно створеним об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

За свою вікову історію зоопарк пройшов довгий шлях від громадського звіринця до одного з найбільших за територією зоологічних парків Європи, займає площу близько 34,22 га (експозиційна площа — 21,85 га).

Київський зоопарк заснований 1909[2] р. Спочатку зоопарк розміщувався на території теперішнього Ботанічного саду ім. академіка О. В. Фоміна. З 1913 р. зоологічний парк був переведений на нову територію (Брест-Литовський проспект № 8(зараз проспект Перемоги)), де міститься й тепер. Від тоді з'явилась вулиця Зоологічна.

У зоопарку проводиться робота по акліматизації багатьох тварин (тропічних і субтропічних країн, далекої Півночі); значна увага приділяється розмноженню їх, особливо рідкісних, зникаючих видів. Працівники зоопарку проводили наукову роботу по вивченню умов життя зубрів, куланів, коней Пржевальського, амурського тигра, ведмедів та інші. На території зоологічного парку росте понад 130 видів дерев і кущів. На початку 1980-х рр. було здійснено реконструкцію.

Протягом року спеціалісти зоопарку проводять цікаві науково-просвітницькі акції. На базі просвітницького центру Київського зоопарку «Ми потрібні один одному» проводяться лекції не тільки для дошкільнят, але і по шкільній програмі. Проводяться оглядові та тематичні екскурсії по території зоопарку, усі охочі можуть оглянути зоопарк на казковому потязі. Відмічаються міжнародні, державні, муніципальні, народні свята та дні, присвячені окремим групам тварин — мешканцям Київського зоопарку, проходять акції і під час шкільних канікул.

На базі Київського зоопарку активно діє юннатський гурток, в якому діти отримують знання з біології, систематики, зоогеографії наземних та водних тварин, знайомляться з колекцією тварин Київського зоопарку, доглядають за ними, вивчають їх поведінку та цикли розвитку, основи природоохоронної діяльності в Україні та за її межами.

Київський зоопарк відкритий для будь-якої спонсорської допомоги та опікунства над тваринами. На даний час діє «Клуб друзів», який включає програми опікунства над тваринами, спонсорства та меценатства. Також відроджується інститут волонтерства в найкращих традиціях європейських зоопарків.

Зоопарк є членом Євроазійської і Української асоціації зоопарків та акваріумів.

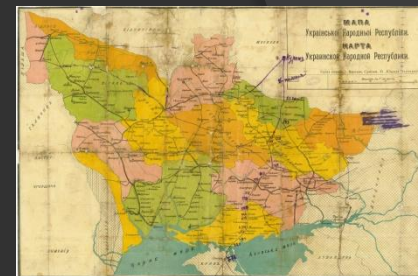

Українська Народна Республіка (УНР)

Українська Народна Республіка (УНР) — українська держава, що існувала в 1917–1920 роках на території Центральної, Східної та Південної України зі столицею в Києві. Постала на місці південно-західних губерній Російської імперії, заселених українцями. До квітня 1918 року очолювалася Центральною Радою на чолі з Михайлом Грушевським; після грудня 1918 року — Директорією.

Проголошена 7 листопада 1917 року, після більшовицького жовтневого перевороту, як автономна республіка у складі Російської республіки. 22 січня 1918 року, після українсько-більшовицької війни, проголошена незалежною державою.

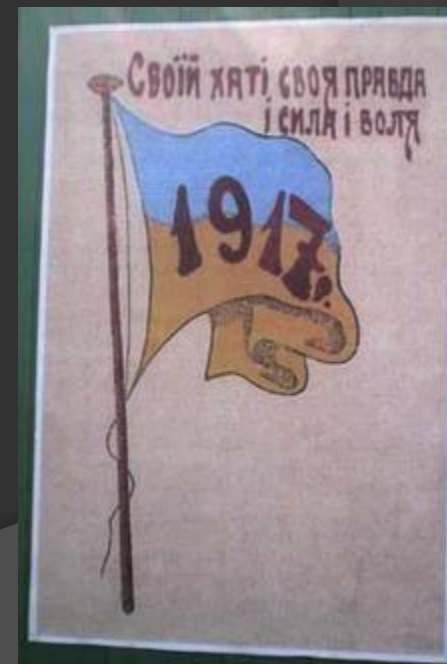

До березня 1918 року користувалася міжнародною підтримкою Німецької імперії. Після поразки останньої в Першій світовій війні опинилася в міжнародній ізоляції. Проводила внутрішню політику, спираючись на соціалістичну популістичну ідеологію.

22 січня 1919 року об'єдналася із Західно-Українською Народною Республікою.

Ліквідована після поразки українських визвольних змагань 1917–1920 років. 1921 року територія республіки була анексована за результатами Ризького договору 1921 року між Польщею, з одного боку, та Радянською Росією і також, формально, її маріонеткою УРСР з другого.

Протягом 12 листопада 1920 — 22 серпня 1992 року Уряд республіки перебував у вигнанні, а потім саморозпустився через відновлення незалежності України.

Початок революції

23 лютого (8 березня) 1917 року в Петрограді, столиці Російської імперії, спалахнула Лютнева революція. 2 (15) березня 1917 року Микола II зрікся престолу, а на місці імперії виникла Російська республіка. У країні встановилося двовладдя. З одного боку замість старого центрального уряду постав Тимчасовий уряд. Він виступав за продовження Першої світової війни, примат приватної власності і демократизацію Росії за західним зразком. З іншого боку у регіонах сформувалися Ради робітничих і солдатських депутатів. Вони вимагали припинення війни, ліквідацію приватної власності, передачі землі селянам, встановлення соціалістичного ладу.

Російська революція стала імпульсом для розвитку українського національного руху. 4 (17) березня 1917 року в Києві була створена Українська Центральна Рада (УЦР) — представницький орган політичних і громадських організацій міста. 7 (20) березня року було обрано її керівний склад на чолі з істориком Михайлом Грушевським. 19 березня (1 квітня) 1917 року в Києві пройшла 100-тисячна українська маніфестація, на якій було висунуто вимогу національно-територіальної автономії для України. Цю ідею підтримали з'їзди українських партій — Товариства українських поступовців (25 (12) — 26 березня (13 квітня)); майбутня Української партії соціалістів-федералістів), Української партії соціалістів-революціонерів (4 (17) — 5 (18) квітня), Української соціал-демократичної робітничої партії (4 (17) — 5 (18) квітня). Паралельно з цим, протягом березня — квітня, в регіонах України йшов процес формування Рад.

6 (19) квітня — 8 (21) квітня 1917 року в Києві відбувся Всеукраїнський національний конгрес, на якому Центральна рада була перетворена на головний представницький орган політичних і громадських організацій України. Конгрес постановив добиватися національно-територіальної автономії українців у складі федеративної та демократичної Росії. Центральна Рада була поповнена депутатами від різних регіонів і суспільних класів, і стала виконувати функції тимчасового українського парламенту.

У травні 1917 року була заснована Українська демократично-хліборобська партія, що стояла на позиціях негайного проголошення незалежності України.

Універсали

1 Універсал

У травні Центральна Рада розпочала переговори з російським Тимчасовим урядом про визнання автономії України та визначення її кордонів. Проте українські вимоги були проігноровані. Через це 10 (23) червня 1917 року Центральна рада одноосібно прийняла I Універсал, який проголошував автономію України в складі Росії.

Універсал був оприлюднений на II Всеукраїнському військовому з'їзді й здобув популярність Центральній раді. Остання сформувала 15 (28) червня 1917 року тимчасовий український уряд — Генеральний секретаріат, очолюваний Володимиром Винниченком. Він розпочав нові переговори з Тимчасовим урядом Росії щодо визнання самопроголошеної автономії.

2 Універсал

3 (16) липня 1917 року, в результаті складних переговорів з російською владою, Українська Центральна Рада прийняла II Універсал, який скасовував автономію України, відкладаючи її проголошення до скликання Всеросійських установчих зборів.

Домовленості Центральної Ради з Тимчасовим урядом були розцінені частиною українського суспільства як зрада. 4 (17) липня 1917 року, з метою проголошення незалежності України відбувся збройний виступ українізованих військових частин — 2-го українського полку імені Павла Полуботка. Акція була придушена російськими військовиками на прохання керівництва Центральної Ради.

4 (17) серпня 1917 року Тимчасовий уряд Росії видав інструкцію українському Генеральному секретаріатові, якою визначав його своїм представником в Україні. Під нагляд Генерального секретаріату передавалися Київська, Полтавська, Подільська, Волинська губернії, а також частина Чернігівської губернії без Стародубщини.

8 (21) вересня 1917 — 15 (28) вересня 1917 року за ініціативи Центральної Ради в Києві пройшов З'їзд народів Росії, який схвалив курс Центральної Ради на створення національно-територіальної автономії для українців та інших національностей у складі федеративної Росії. Одночасно з цим в українських регіонах йшов процес формування червоної гвардії і більшовизації Рад. Під впливом більшовиків вони прийняли резолюції щодо негайної передачі влади Радам.

3 Універсал

25 жовтня (7 листопада) 1917 року в Петрограді стався переворот. Тимчасовий уряд Росії було повалено більшовиками на чолі з Володимиром Леніним. Вони сформували Раду народних комісарів Росії, що стала новим господарем країни. 26 жовтня (8 листопада) більшовики спробували захопити владу в Києві. В ході боїв між ними та прихильниками Тимчасового уряду, Українська Центральна Рада встановила свій контроль над містом. 7 (20) листопада 1917 року вона з власної ініціативи прийняла III Універсал, який проголошував заснування Української Народної Республіки як автономії в складі Російської держави.

До Української Народної Республіки входили території, населені переважно українцями: Київщина, Поділля, Волинь, Чернігівщина, Полтавщина, Харківщина, Катеринославщина, Херсонщина, Таврія без Криму[7]. Приєднання Курщини, Холмщини, Вороніжчини та інших територій з українським населенням мало вирішуватися шляхом переговорів[7]. Універсал проголошував широку програму соціальних реформ і містив обіцянку розпочати мирні переговори про вихід України з Першої світової війни.

12 (25) листопада 1917 року по всій Росії, включаючи Україну, пройшли вибори до Всеросійських установчих зборів. На загальних виборах перемогли есери і більшовики. В українських губерніях до 70% голосів отримали українські есери та національні партії.

Незалежність

Перша українсько-радянська війна

Проголошення Української Народної Республіки викликало невдоволення більшовицького уряду Росії в Петрограді — Ради народних комісарів. В ніч з 29 листопада (11 грудня) на 30 листопада (12 грудня) 1917 року більшовики спробували підняти повстання у Києві проти Центральної Ради, але зазнали поразки. Українізовані частини роззброїли їхні загони й вислали з України. У відповідь 4 (14) грудня 1917 року офіційний Петроград висунув українському уряду ультиматум, вимагаючи припинити роззброєння і, фактично, здати владу. Одночасно з цим більшовики відкрили в Києві Всеукраїнський з'їзд рад, на якому планували заволодіти Центральною Радою шляхом переобрання її складу і керівництва. Попри тиск, 6 (19) грудня делегати з'їзду висловили підтримку чинній Центральній Раді і її курсу, проголошений III Універсалом, а 7 (20) грудня сама Центральна Рада відхилила ультиматум. Плани більшовицького керівництва були зруйновані й воно розпочало відкриту агресію проти Української Народної Республіки.

9 (22) грудня 1917 року червоногвардійські загони під командуванням Володимира Антонова-Овсієнка, надіслані російським урядом, окупували український Харків. 11 (24) грудня року більшовики відкрили у завойованому місті альтернативний Всеукраїнський з'їзд рад, що проголосив утворення Радянської Української Народної Республіки зі столицею у Харкові як автономії радянської Росії. 17 (30) грудня 1917 року керівний орган цього утворення — Центральний виконавчий комітет на чолі з Юхимом Медведєвим — видав маніфест про скинення влади Центральної Ради, скасував заборону на вивіз українського хліба до Росії, встановлену українським урядом, і офіційно закликав Раду народних комісарів на допомогу. 25 грудня 1917 (7 січня 1918) року 30-тисячна російська більшовицька армія розпочала загальний наступ на Київ.

4 Універсал

Після окупації більшовиками Харкова, 11 (24) грудня 1917 року, український уряд звернувся до міжнародної спільноти з нотою, в якій заявив, що здійснюватиме міжнародні відносини незалежно від Росії. 28 грудня 1917 (10 січня 1918) року Українська делегація, очолювана Всеволодом Голубовичем, а згодом Олександром Севрюком, приєдналася до мирних переговорів у Брест-Литовську, що велися між країнами Четверного союзу та більшовиками. Українці домагалися закінчення Першої світової війни на українській ділянці фронту. Також обговорювалося питання про входження Галичини, Буковини, Закарпаття, Холмищини й Підляшшя до складу Української Народної Республіки, або утворення з цих земель національно-територіальної автономії у складі Австро-Угорщини.

Через ворожу політику російського керівництва щодо України, 9 (22) січня 1918 року Центральна рада прийняла IV Універсал. Він проголошував незалежність Української Народної Республіки від Росії і закликав українців на боротьбу з більшовиками.

Берестейський мир

27 січня 1918 (9 лютого 1918) року Українська Народна Республіка з одного боку, та Німецька імперія, Австро-Угорщина, Османська імперія і Болгарське царство з другого, уклали сепаратний Брест-Литовський мирний договір. Україна визнавалася незалежною державою в кордонах окресленими III Універсалом. Делегації Німеччини та Австро-Угорщини погодилися на приєднання до неї Холмищини і Підляшшя, а також утворення в Галичині, Буковині та Закарпатті окремого коронного краю. Країни Четверного союзу обіцяли надати уряду Української Народної Республіки військову допомогу у війні з російськими більшовиками за умови постачання продовольства Німеччині та Австро-Угорщині: 60 млн пудів хліба, 2,75 млн пудів м'яса, 400 млн яєць й іншої сільськогосподарської продукції.

09.02.1918 — Українська Центральна Рада підписала Берестейський договір, яким Україну як незалежну державу було визнано державами Четверного союзу та РРФСР. Радянська Росія повинна була негайно вивести свої війська з УНР, припинити будь-яку агітацію і пропаганду проти уряду і громад, установ УНР, укласти з нею мирний договір. В порушення домовленостей з РРФСР у березні у Харкові проголошується створення сателітної УСРР. В той же день Центральна Рада була евакуйована із захопленого більшовиками Києва. Німецько-австрійські окупаційні сили, на введення яких у тому же договорі погодилась Центральна Рада, швидко вигнали Військові формування УСРР за кордони, встановлені договором.

Вступ німецької армії до Києва 1918 — Контроль австро-німецьких військ над територією України в 1918
Кримська операція 1918

20.02.1918 — Законодавча Рада Самостійної Кубанської Народної Республіки ухвалила резолюцію про прилучення Кубані на федеративних засадах до УНР.

29.04.1918 — Гетьманський переворот 1918. За гетьманського уряду назву УНР було замінено назвою Українська Держава, Українську Центральну Раду розпущено.

Реставрація

- 14.12.1918 — Антигетьманське повстання 1918. За Директорії відновлено назву УНР. Трохи до цього німецько-австрійська окупація скінчилася внаслідок поразки цих держав у Першій світовій війні. Після цього розгорнулася друга україно-російська війна між урядами Радянської Росії та Директорією УНР.
- 18.01.1919—21.01.1920 — Делегація УНР бере участь у Паризькій мирній конференції Антанти, яка вирішує майбутнє спірних земель європейських держав, що програли у Першій світовій війні. УНР намагалась отримати міжнародне визнання, але це суперечило позиції Великобританії, що підтримувала ідею «єдиної та неподільної Росії», та Франції, що намагалась посилити Польщу за рахунок західноукраїнських земель для того, щоб припинити просування на Захід більшовизму. Певні побоювання західних держав були пов'язані з неспроможністю УНР організувати велику регулярну армію та поширенням соціалістичних ідей у стані керівництва. УНР не було офіційно визнано, натомість Польща отримала масштабну військову допомогу, яка частково була задіяна проти Української галицької армії.
- 22.01.1919 — внаслідок договору між керівництвом УНР та ЗУНР, юрисдикція УНР поширена також на західні українські землі колишньої Австро-Угорщини (Акт Злуки), хоча уряд ЗУНР (ЗОУНР) продовжував автономно існувати. Через декілька місяців потому внаслідок постійних конфліктів з Польщею, РРФСР, Румунією, а також білогвардійцями та махновцями, територія, що контролювалася УНР, становила невеликий район навколо Кам'янця-Подільського (трикутник смерті).
- 23.1.1919 — розпочав роботу Трудовий конгрес України — вищий тимчасовий законодавчий орган Української Народної Республіки у період Директорії УНР.
- 23.1.1919 — Трудовий конгрес України затвердив ухвалу Української Національної Ради ЗУНР та Універсал Директорії УНР про об'єднання УНР і ЗУНР в одну державу.

28.1.1919 — делегати ТКУ схвалили текст резолюції про владу, внесеної Сергієм Бачинським (узгоджений з делегацією ЗО УНР, більшістю фракції УПСР та Селянської спілки) як проект тимчасової конституції України. У цьому документі оголошувалось про вимушене тимчасове припинення діяльності Конгресу через наступ російських військ на Київ. До наступної сесії Конгресу верховна влада і оборона держави доручались Директорії УНР, доповненої представником від Наддніпрянської України (Галичини, Буковини і Закарпаття; до складу Директорії увійшов Президент УНРади ЗУНР Є. Петрушевич). Закони, видані Директорією УНР, мали затверджуватись найближчою сесією Трудового конгресу. Виконавча влада мала належати Раді народних міністрів, яка призначалася Директорією і була підзвітна Трудовому конгресу (на час перерви засідань Директорії УНР). Окремо в універсалі підкреслено потребу негайної всенародної боротьби за самостійну УНР проти інтервенції радянської Росії. ТКУ затвердив Універсал «До українського народу», ноту «До народів світу», в якій заявлено право українського народу бути представленим на Паризькій мирній конференції 1919-21, та протест проти російського більшовицького наступу на Україну, відозву до армії УНР.

Взяття Києва Червоною Армією 1919

30.08.1919 — українська армія визволила Київ, водночас зі сходу до якого просувається Добровольча армія генерала Денікіна. Спроба домовитись щодо спільних узгоджених дій УНР та Білої Росії проти більшовиків не вдалася через великодержавницьку шовіністичну позицію білого генералітету та офіцерства[9]. Армія УНР відійшла на захід, а Добровольча армія розгорнула невдалий наступ на Москву, який завершився повною поразкою білого руху та подальшим відступом Добровольчої армії до Криму.

Взимку 1919 війська Червоної армії взяли під контроль переважну частину території Наддніпрянської України.

Під тиском обставин, для того, щоб мати союзника в боротьбі з більшовиками, прагнучи встановити відносини з Річчю Посполитою, 2 грудня 1919 р. через дипмісію у Варшаві уряд УНР на чолі з Андрієм Лівицьким підписав декларацію щодо західних кордонів країни з польським урядом, за яким Східна Галичина тимчасово входила до складу Польщі, остаточне вирішення питання кордону на Волині покладалось на Мирову конференцію в Парижі.[10]

На підконтрольній території відновлено УСРР, що стала формально незалежною державою.

12-31 травня 1920 року провадилася мобілізація в Могилівському, Ямпільському та частині Ново-Ушицького повіту — до Дієвої армії УНР. На 1 червня вона нараховувала 955 старшин та 8180 козаків.

**Презентацію підготував
Володимир Шоломитський
Група 206**

Дякую за
перегляд

